

ДО 95-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АКАДЕМІКА ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА МОССАКОВСЬКОГО

(27.08.1919 – 13.07.2006)

Видатний вчений-механік В. І. Моссаковський народився 27 серпня 1919 року в м. Мелітополі Запорізької області в родині службовців. З золотою медаллю закінчив середню школу №38 у м. Дніпропетровську та вступив на фізико-математичний факультет Дніпропетровського держуніверситету. У жовтні 1939 року його навчання було перервано строковою службою у Червоній Армії, а далі участю у бойових діях на фронтах Великої Вітчизняної війни. Військові заслуги В. І. Моссаковського були відзначені орденом «Червоної Зірки» і медалями.

Після поновлення навчання в ДДУ у грудні 1945 року В. І. Моссаковський за 11 років блискуче проходить шлях від першокурсника до доктора наук. З відзнакою закінчує фізико-математичний факультет, через два роки аспірантури достроково захищає кандидатську, а в 1956 році і докторську дисертацію. Одержані в дисертації фундаментальні результати стали класичними в галузі досліджень деформування пружних тіл в умовах контактної взаємодії та отримали широке міжнародне визнання.

Маючи тонке інженерне мислення, В. І. Моссаковський плідно співпрацює з ученими та інженерами конструкторського бюро «Південне» та інших проектних організацій. За його керівництва і безпосередньої участі було розроблено унікальні методики розрахунку елементів конструкцій ракетно-космічної техніки, що відзначено Державною премією СРСР (1970 р.) і Премією Ради Міністрів СРСР (1981 р.).

В. І. Моссаковський 36 років був незмінним завідувачем (з 1953 по 1989 р.) кафедри прикладної теорії пружності (з 1992 р. – це кафедра обчислювальної механіки і міцності конструкцій), яка була створена у 1953 р. для забезпечення потреб ракетно-космічної галузі у фахівцях з динаміки, міцності і надійності конструкцій. В. І. Моссаковський створив та був науковим керівником (з 1968 по 1989 р.) однієї з кращих на той час в країні Проблемної науково-дослідної лабораторії міцності і надійності конструкцій ДНУ. Вчені та інженери вихованого ним

колективу одержали вагомі наукові результати в галузі механіки деформівного твердого тіла, розробки і обґрунтування методів розрахунку та експериментальних досліджень динаміки, міцності, стійкості і надійності тонкостінних і стрижневих елементів конструкцій нової техніки.

В результаті наукової та організаційної діяльності В. І. Моссаковського у Дніпропетровському університеті склалася відома не тільки в Україні, але і далеко за її межами Дніпропетровська наукова школа механіки деформівного твердого тіла, яка стала однією з провідних в країні.

В. І. Моссаковський вніс значний вклад у розвиток цілої низки фундаментальних напрямків механіки деформівного твердого тіла. Багато з його досліджень мали вагоме прикладне значення. Він автор понад 250 наукових праць, з яких 7 монографій. Під його безпосереднім керівництвом захищено 12 докторських та 47 кандидатських дисертацій. В. І. Моссаковський був ініціатором проведення і головою оргкомітетів багатьох авторитетних наукових конференцій і симпозіумів, відповідальним редактором та членом редколегій журналів і наукових збірників, членом Національних комітетів з теоретичної і прикладної механіки України і Росії, протягом ряду років керував Науковою Радою НАН України Придніпровського регіону з проблеми «Кібернетика».

Визнанням наукового авторитету В. І. Моссаковського стало його обрання в 1967 році членом-кореспондентом, а в 1972 році – дійсним членом Академії наук УРСР.

Важко переоцінити внесок професора В. І. Моссаковського у розвиток Дніпропетровського державного університету, ректором якого він був протягом 22 років (з 1964 по 1986 рр.). За цей час відбулася розбудова нових навчальних, наукових та лабораторних корпусів, створено могутній обчислювальний центр, побудовано палац спорту, бібліотеку, студентське містечко, істотно зріс якісний рівень науково-викладацького складу, значно зміцнилась матеріально-технічна база університету. Були організовані нові факультети, кафедри і лабораторії, зміцнені зв'язки з навчальними закладами і промисловими підприємствами, а університет увійшов до складу провідних вищих навчальних закладів країни.

Заслуги видатного вченого відзначено званням Героя Соціалістичної Праці, двома орденами Леніна, Золотою медаллю «Серп і молот», двома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня, орденами «Червона Зірка», Знак Пошани, «За мужність», орденом Вітчизняної війни II ступеня, медалями «За бойові заслуги», «За взяття Берліна», «Маршала Г. К. Жукова» а також Почесними грамотами Верховної Ради України (неодноразово) та багатьма іншими високими відзнаками.

Академік, доктор фізико-математичних наук, професор В. І. Моссаковський був Заслуженим діячем науки і техніки України, Заслуженим професором та Почесним ректором Дніпропетровського національного університету, Почесним громадянином м. Дніпропетровська. Ім'я В. І. Моссаковського занесено до Книги Трудової Слави Дніпропетровщини. Міжнародним Бібліографічним Інститутом (Кембридж, Велика Британія) В.І. Моссаковського визнано Людиною 2000 року.

В.І. Моссаковський був багатогранною творчою особистістю. Володів багатьма іноземними мовами, був знавцем історії та закоханим у літературу, добре грав у шахи, любив спорт, його приваблювали всі чари життя. Талановитий учений-механік був носієм культури у найвищому розумінні цього слова.

На відзнаку пам'яті великого вченого Дніпропетровським національним університетом була уведена Почесна медаль «Академік Володимир Моссаковський», видана бібліографічна книга «В. І. Моссаковський – учений, ректор, особистість» (684 стор.), в його честь проведена Міжнародна наукова конференція та наукові читання, опублікована низка ювілейних наукових видань.

Колектив кафедри обчислювальної механіки і міцності конструкцій глибоко шанує пам'ять великого вченого-механіка і засновника кафедри. До ювілею створену В. І. Моссаковським кафедру за досягнення з розробки методів розрахунку міцності конструкцій сучасного машинобудування було нагороджено «DIPLOMA IN PROGRESS» Міжнародної Академії наук і Вищої освіти (London, Great Britain).

Світла пам'ять про нашого ВЧИТЕЛЯ назавжди залишиться в наших серцях, а велич цієї ЛЮДИНИ з роками стане ще виразнішою.

Колектив кафедри
обчислювальної механіки і міцності конструкцій